

آنچه باید درباره‌ی پرخاشگری کودکان بدانید

صحنه‌ی ناآشنایی نیست. قطعا در کودکی بارها همبازی‌های خود را دیده‌اید که برای به دست آوردن اسباب‌بازی یکدیگر را هل می‌دادند و سعی می‌کنند به هر طریقی شده به خواسته‌ی خود برسند.

سلامت نیوز: صحنه‌ی ناآشنایی نیست. قطعا در کودکی بارها همبازی‌های خود را دیده‌اید که برای به دست آوردن اسباب‌بازی یکدیگر را هل می‌دادند و سعی می‌کنند به هر طریقی شده به خواسته‌ی خود برسند.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از روزنامه سایه، شاید شما هم از آن دسته کودکانی بوده‌اید که برای خرید لباس مورد نظرتان ساعت‌ها در خیابان گریه می‌کردند و دست‌وپا می‌زدند. شاید مادر چنین کودکانی نمی‌دانستند پرخاشگری در کودکان نوعی اختلال رفتاری محسوب می‌شود و باید آن را درمان کرد.

سجاد موسوی؛ روانشناس معتقد است پرخاشگری ابعاد وسیع و انواع مختلفی دارد. او در این باره می‌گوید: ممکن است کودک شما به هر دلیلی از چیزی ناراحت باشد و دلخوری خورد را به صورت فیزیکی بروز دهد.

ممکن است با مشت به دیوار بکوبد یا بی‌دلیل با دوستان خود کتک‌کاری کند، یا ممکن است ناراحتی خود را در قالب کلمات بیاورد و با حرف‌های نامزبوط و نیش‌دار اطرافیان را برنجاند. او ادامه می‌دهد: کودکان پرخاشگری را وسیله‌ای برای رسیدن به هدف مورد نظرشان می‌دانند. ممکن است برای رسیدن به هدف مورد نظرشان داد بزنند، گریه کنند، ناسزا بگویند و پا به زمین بکوبند؛ زیرا در آن لحظه سعی می‌کنند به هر راهی متوسل شوند تا به خواسته‌شان برسند.

موسوی درباره‌ی عوامل اصلی عصبانیت کودکان زیر هفت‌سال می‌گوید: معمولا کودکان در سنین دو تا هفت‌سال هنگامی که به خواسته‌هایشان نمی‌رسند، احساس ناکامی می‌کنند. کودکان دو تا پنج‌سال هنگامی که عصبانی می‌شوند، به دلیل عدم تکامل رشد کلامی و بدنی نمی‌توانند خواسته‌ی خود را به درستی مطرح کنند. به همین جهت این عصبانیت در دختران با گریه کردن و در پسران به شکل پرتاب اشیا یا کتک زدن افراد ضعیف‌تر نمود پیدا می‌کند. او ادامه می‌دهد: بیشتر والدین سعی می‌کنند با تویخ و مواخذه خشم و پرخاشگری کودکان خود را کنترل کنند این برخورد پسندیده‌ای نیست زیرا کودکان ممکن است تا آن لحظه خشم و عصبانیت را تجربه نکرده باشند و گیج و سردرگم شوند.

در چنین شرایطی والدین باید به کودکان خود بیاموزند چگونه خشم خود را کنترل کنند و در رویارویی با هیجانات قوی چه رفتاری داشته باشند. او با اشاره به نشانه‌های پرخاشگری در کودکان شش تا ۱۲ سال می‌گوید: در این دوره‌ی سنی کودکان واکنش‌های عاطفی خود را به صورت غیر مستقیم ابراز می‌کنند و به جای گریه کردن، ترجیح می‌دهند خشم و ناراحتی خود را با کج‌خلقی و قهر نشان دهند. کودکان از رفتار اعضای خانواده و اطرافیان خود الگوبرداری می‌کنند. موسوی با بیان این مطلب می‌گوید: در صورتی که اعضای خانواده با عصبانیت و پرخاشگری با یکدیگر رفتار کنند، کودک نیز از رفتار آنها الگوبرداری کرده و پرخاشگر خواهد شد.

حتما لازم نیست خود کودک مورد پرخاشگری قرار گیرد، ممکن است در فضای مهد کودک شاهد پرخاشگری مربی با یکی از همکارانش باشد و در شرایطی مشابه همین رفتار را تکرار کند. او با اشاره به تضادهای درونی کودکان می‌افزاید: گاهی کودکان ممکن است برای تصمیم‌گیری دچار دوگانگی شوند؛ زیرا نمی‌دانند کدام تصمیم به صلاح آنهاست؛ به همین دلیل ممکن است عصبی و مضطرب شوند. در چنین شرایطی والدین می‌توانند با روشن کردن ابعاد مختلف تصمیم‌گیری هم از اضطراب آنها بکاهند و هم قدرت تصمیم‌گیری را در کودکان پرورش دهند.

او در پایان تاکید می‌کند: داشتن آرامش از ابتدای بشریت دغدغه‌ی بسیاری از انسان‌ها بوده است. اگر فکر کودکان آرام باشد، می‌توانند سریع‌تر مطالب علمی را فراگیرند و با اطرافیان خود بهتر برخورد می‌کنند. در نهایت در زندگی موفق‌تر هستند؛ پس والدین باید تلاش کنند با صبر و عطف با فرزندان خود برخورد کنند.

جرالد پاترسون و همکارانش در مرکز یادگیری اجتماعی شهر اورگون به بررسی پیچیده‌ترین و جامع‌ترین روش‌هایی که برای

درک پرخاشگری در خانواده پرداخته‌اند.

آنان برای مطالعه‌ی الگوهای کنش متقابل خانوادگی در خانه و مدرسه و ارتباط آن با مشکلات رفتاری کودکان مشاهدات مستقیمی انجام داده‌اند. افراد مورد مطالعه از خانواده‌هایی بودند که به دلیل مشکلات رفتاری مانند پرخاشگری، دزدی و سایر رفتارهای ضداجتماعی فرزندان‌شان به درمانگاه مراجعه کرده بودند.

نتایج این تحقیقات نشان داد به هنگام بروز واکنش‌های خشونت‌آمیز اعضای خانواده به افراد پرخاشگرانه‌ی فرد دامن می‌زنند. برای مثال برادری بر سر خواهرش فریاد می‌زند، خواهر در جواب او صدایش را بالاتر می‌برد و ناسزا می‌گوید.

ممکن است در چنین شرایطی برادر به تنبیه فیزیکی متوسل شود و این چرخه ممکن است ادامه پیدا کند و تکرار شود. والدین می‌توانند در پاداش دادن و تنبیه کردن فرزندان‌شان با ثبات بیشتری رفتار کنند و سعی کنند با صحبت کردن با او پرخاشگری کودکان را کنترل کنند.